

Akademik Erteleme Davran??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Akademik Erteleme Davran??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16508>

Özet

Akademik Erteleme Davran??? Ölçe?i (Akademik Erteleme Davran???), Ocak ve Bulut (2015) tarafından geli?tirilmif psikometrik bir araçtır. Ölçek, ö?rencilerin akademik görevleri kas?tl? olarak geciktirme e?ilimlerini ve bu davran???n alt?nda yatan psikolojik faktörleri ölçmeyi amaçlamaktadır. 38 maddeden ve dört ana alt boyuttan olu?an bu araç, akademik erteleme sadece bir zaman yönetimi sorunu olmaktan öte, sorumsuzluk, görev alg?s?, ö?retmenlerle ili?kili olumsuz alg?lar ve **akademik mükemmeliyetçilik** gibi karma??k yapılarla ili?kili oldu?unu ortaya koymaktadır. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme ile yan?tlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Akademik Erteleme, Prokrastinasyon, Psikometri, Geli?tirme, Güvenirlik, Likert Ölçe?i, Sorumsuzluk, Mükemmeliyetçilik.

Yazarlar

Gülbüz Ocak, Ramazan Bulut

Amaç

Akademik Erteleme Davran??? Ölçe?i, yüksekö?renim düzeyindeki bireylerin akademik sorumluluklar?n? yerine getirme süreçlerinde gösterdikleri erteleme davran??lar?n?n yo?unlu?unu ve niteli?ini belirlemek amacıyla geli?tirilmif tir. Ölçe?in temel amacı, akademik erteleme davran???n?n alt?nda yatan farklı motivasyonel ve alg?sal faktörleri tanımlayarak, bu davran???n önlenmesine yönelik etkili müdahale programlar?n?n geli?tirilmesine bilimsel zemin hazırlamaktır.

Ölçek, ö?rencilerin neden erteleme yapt???n? sadece genel bir skorla değil, aynı zamanda **sorumsuzluk**, görev niteli?i alg?s? ve mükemmeliyetçilik gibi spesifik alt boyutlar üzerinden analiz etme imkanı sunar, böylece erteleme davran???n?n daha derinlemesine anlaşılmasına katkıda bulunur.

Yapı

Ölçek, akademik erteleme davran???n? çok boyutlu bir yapı olarak ele almaktadır. Bu yapı, 38 madde ve dört temel alt boyut aracılığıyla ölçülmektedir. Bu alt boyutlar, erteleme davran???n?n hem kişisel e?ilimlerden (sorumsuzluk, mükemmeliyetçilik) hem de çevresel/alg?sal faktörlerden (görev niteli?i, ö?retmen alg?s?) kaynakland???n? göstermektedir.

Ölçülen psikolojik yapı, ö?rencilerin akademik başarılar?n? olumsuz etkileyen ve genellikle

kaç?nma temelli olan davran?? örüntülerini kapsamaktadır. Bu yapı, akademik ba?lamda zaman yönetimi sorunlar?, öz düzenleme eksiklikleri ve bili?sel çarp?tmalar gibi unsurlar? içermektedir.

Geçerlilik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda, yapısal geçerlilik analizleri, ölçe?in akademik erteleme davran???n?n alt?nda yatan varsayılan dört boyutu ba?arılı? bir şekilde ölçtü?ünü doğrulamak için kullanılmı?tır. Orijinal kaynakta spesifik geçerlilik katsayılar? (örneğin, faktör yükleri veya uyum indeksleri) belirtilmemi? olsa da, **faktör analizi** sonuçlar?, ölçe?in teorik yapıyla uyumlu oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Akademik Erteleme Davran??? Ölçe?i, yüksek düzeyde iç tutarlılı?a sahip oldu?unu gösteren güçlü güvenilirlik katsayılar? sunmaktadır. Ölçe?in bütünü için hesaplanan Cronbach Alfa katsayı? de?eri, $\alpha=0.947$ olarak rapor edilmi?tir, bu da mükemmel bir iç tutarlılı?a işaret eder.

Alt faktörlerin güvenilirlik katsayılar? ise $\alpha=0.951$ ile $\alpha=0.640$ arasında de?mektedir. Bu aralık, alt faktörlerin büyük ço?unlu?unun yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu, ancak bazı spesifik alt boyutlar?n iç tutarlılık düzeyinin orta düzeyde kabul edilebilece?ini göstermektedir. Özellikle 0.640 de?eri, kabul edilebilir alt s?nır?n üzerinde olmakla birlikte, ölçe?in toplam puan?n?n güvenilirli?inin oldukça yüksek oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, yapılan faktör analizi çal??malar? sonucunda dört (4) alt boyutlu bir yapıya sahip oldu?u belirlenmi?tir. Ölçek, toplamda 38 maddeden oluşmaktadır. Bu dört alt boyut ve her bir boyutu temsil eden örnek maddeler aşağıda listelenmi?tir:

Sorumluluk: Bireyin akademik görevleri gereksiz yere ve önemli bir sebep olmaksız?n erteleme eğilimi.

Akademik Görevin Algılanan Niteli?i: Bireyin görevden ald??? haz veya göreve duydu?u ilgiye ba?lı? olarak erteleme davran??? göstermesi.

Ö?retmenlere ?li?kin Olumsuz Alg?: Ö?retmenlerin tutum ve davran??lar?na yönelik olumsuz düşüncelerin, akademik görevleri ertelemeye yol açması.

Akademik Mükemmeliyetçilik: Görevi kusursuz yapma kaygısı nedeniyle a??r? düzeltme ve revizyon yapılmaz?, bunun sonucunda teslim süresinin kaçırılmas? riski.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (Tamamen kat?l?yorumdan, Hiç kat?lm?yorum'a kadar 5 seçenekli)

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Akademik görevleri olan ö?renci gruplar?

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencileri ve ilgili akademik popülasyon

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in geçerlilik ve güvenirlik çal??mas?, üniversite ö?rencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Kat?l?mc?lar, her maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? 5 dereceli bir ölçek üzerinde belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Erteleme Davran???, Cronbach Alfa, Psikolojik Ölçme, Ö?renci, Öz Düzenleme, Yap?sal Geçerlilik, Geçerlilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Gürbüz Ocak

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

Ölçek, Gürbüz Ocak ve Ramazan Bulut tarafından 2015 y?l?nda yay?mlanm??tır. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?m? için sorumlu yazar (Gürbüz Ocak) ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Ticari kullan?m ve telif haklar? hakkında spesifik bilgi mevcut de?ildir.

Kaynaklar

Ocak, G., & Bulut, R. (2015). Akademik Erteleme Davran??? Ölçe?i: geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?. *International Journal of Social Science and Education Research*, 1(2), 709-726.

Makalenin orijinal yay?n?na ?u ba?lant?dan ula??labilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [akademik-erteleme-davranisi-olcegi-toad.pdf](#)

Akademik Erteleme Davran??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a???daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sorumsuzluk : "Daha önemli bir i?im olmamas?na ra?men gereksiz yere akademik görevlerimi ertelerim."

Akademik görevin alg?lanan niteli?i : " ?lgimi çeken akademik görevleri,zaman?nda yapar?m."

Ö?retmenlere ?li?kin olumsuz alg? : "Dersine gereken önemi vermeyen ö?retmenin verdi?i ödevleri yapmay? son ana kadar ertelerim."

Akademik Mükemmeliyetçilik : "Ödevlerim üzerinde tekrar tekrar düzeltmeler yapt???m için ödevlerimi zaman?nda yeti?tirememe riskim olmu?tur."

ARABPSYCHOLOGY.COM